
Szanowni Czytelnicy,

W ubiegłym roku Pani Elżbieta Rafalska – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podczas konferencji z okazji Jubileuszu 25-lecia systemu wsparcia osób niepełnosprawnych zapowiedziała rozpoczęcie prac nad opracowaniem założeń do Strategii na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Narodowego Programu Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych. W kontekście trwających prac nad sformułowaniem dokumentu zawierającego strategię polityki wobec osób niepełnosprawnych, odzwierciedlającego sytuację po ratyfikacji przez Prezydenta RP Konwencji Narodów Zjednoczonych o Prawach Osób Niepełnosprawnych, 23 numer Kwartalnika „Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania” otwiera artykuł porównawczy prezentujący dokumenty zawierające elementy strategii polityki państwowej wobec osób niepełnosprawnych w Republice Austriackiej oraz w Republice Czeskiej. Artykuł, uwzględniając różnice w dorobku prezentowanych państw w wyrównywaniu szans osób niepełnosprawnych na pełne i satysfakcjonujące życie w społeczeństwie, wskazuje obszary wymagające wsparcia, jak np.: samodzielność i niezależność, zwiększanie świadomości społecznej i prawnej, ochrona praw i eliminacja zagrożeń. Wiąże się z tym prowadzenie odpowiedniej polityki informacyjnej i szkoleń wśród osób decyzyjnych, pracowników socjalnych i pracowników wymiaru sprawiedliwości. Ważne jest też m.in. lepsze wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjnych, budownictwo mieszkaniowe, dostęp do kultury i sportu, koordynacja działań na szczeblu samorządowym, weryfikacja przestarzałych pojęć i nazewnictwa. Artykuł przedstawia również środki rozwiązywania współczesnych problemów, takie jak np. mediacje przed postępowaniem sądowym czy pomoc osobom niepełnosprawnym w razie katastrof naturalnych. Może okazać się przydatny dla autorów polskiej strategii na rzecz osób niepełnosprawnych. Przykłady rodzimych specjalistycznych form wsparcia osób niepełnosprawnych, w tym odnoszących się do zasady projektowania uniwersalnego, w ważnej dziedzinie życia, jaką jest edukacja, opisują dwa kolejne artykuły z działu *System wsparcia osób z niepełnosprawnością*, tj. *Audiodeskrypcja i glottodydaktyka w kształceniu uczniów z niepełnosprawnością* oraz *Notatki jako forma wsparcia edukacji studentów i uczniów niesłyszących i słabosłyszących*.

W dziale *Rehabilitacja* polecam artykuł podejmujący problematykę wzrostu potraumatycznego i deprecjacji u osób z traumatycznie nabytą niepełnosprawnością ruchową. Artykuł z pewnością może przyczynić się do poszerzenia rozumienia funkcjonowania osoby z trwałą niepełnosprawnością, tematyka ta wymaga jednak kontynuacji podjętej analizy. Wyniki badań z próby zastosowania Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF) do oceny skuteczności postępowania usprawniającego, zastosowanego wobec pensjonariuszy domu pomocy społecznej, w tym po raz pierwszy w Polsce wobec

osób starszych z demencją, opisuje kolejny artykuł. ICF może być narzędziem służącym do oceny i planowania rehabilitacji stwarzającej szansę na poprawę lub zatrzymanie pogorszenia się stanu funkcjonalnego człowieka oraz pozwala na holistyczne podejście w zakresie udzielanego wsparcia.

W dziale *Technika i technologia* zamieszczono artykuł *Potrzeba obiektywnej oceny zdolności do prowadzenia pojazdów przez osoby niepełnosprawne* dotyczący propozycji przygotowania krajowych standardów orzekania w zakresie dopuszczenia do szkolenia na prawo jazdy kategorii B kandydatów na kierowców z dysfunkcjami narządów ruchu i słuchu.

O potrzebie planowania indywidualnej ścieżki rozwojowej, edukacyjnej lub zawodowej osób z niepełnosprawnością w oparciu o kompleksową diagnozę z użyciem Nowoczesnych Technologii traktuje opracowanie *Sprofilowana i spersonalizowana terapia pobudzana (sterowana) danymi*. Oryginalną autorską metodykę projektowania indywidualnej kuchni na podstawie informacji ergonomicznej odczytywanej wprost z użytkownika przedstawia artykuł *Metoda projektowania indywidualnego w zastosowaniu do meblarskiej zabudowy kuchennej przeznaczonej dla osoby niepełnosprawnej*. Opisana metoda projektowania indywidualnego doskonale nadaje się do planowania wyrobów dla osób o specjalnych potrzebach.

Na koniec zachęcam do lektury sprawozdania z międzynarodowej konferencji naukowej *Laboratoria innowacji w rozwoju kompetencji nauczycieli pedagogiki specjalnej i osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*. Podczas konferencji prezentowano doświadczenia w zakresie nowej metody wykorzystującej Laboratoria innowacji do kształcenia zawodowego i specjalistycznego nauczycieli pedagogiki specjalnej oraz osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Z życzeniami ciekawej lektury,

Dorota Habich

p.o. Prezesa Zarządu PFRON
Przewodnicząca Międzynarodowej Rady Programowej